

'Ik leg het nog één keer uit!'

Louis van Gaal voor veiligheidskundigen

Guldenmund, F.W.; Bus, Jos

Publication date

2022

Document Version

Final published version

Published in

NVVK Info

Citation (APA)

Guldenmund, F. W., & Bus, J. (2022). 'Ik leg het nog één keer uit!': Louis van Gaal voor veiligheidskundigen. *NVVK Info*, 31(1), 14-16.

Important note

To cite this publication, please use the final published version (if applicable). Please check the document version above.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy

Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights. We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Interview

Louis van Gaal voor veiligheidskundigen

‘Ik leg het **nog één keer** uit!’

In de SER-handreiking *Arbeidsveiligheid. Aanpak voor betere veiligheidsprestaties* wordt haarfijn uitgelegd hoe je maximaal kunt presteren in veilig werken. Tijdens het schrijven van de handreiking hebben Jos Bus en Frank Guldenmund zich vaak afgevraagd hoe een topcoach tegen de handreiking en de sportmetaforen aankijkt. Wat zou bijvoorbeeld Louis van Gaal ervan vinden? Ze beelden zich in dat een gesprek met Dé Bondscoach zo zou kunnen gaan...

| TEKST **FRANK GULDENMUND EN JOS BUS**

In veiligheid willen wij, net als in de sport, uitstekend presteren maar ondertussen geen narigheid veroorzaken. Doelpunten maken, maar geen tegendoelpunten incasseren. Winnen, niet verliezen, daar draait het om in iedere sport. En dat kan op verschillende niveaus, van pleinvotbal tot Champions League. Van een bal tegen een muur meppen tot Wimbledon. Oefening baart kunst. Naarmate je verder professionaliseert, ga je andere dingen doen en uiteindelijk ga je dingen anders doen. Daardoor maximaliseer je de kans op winnen en minimaliseer je de kans op verliezen. Zo ook in de veiligheidssport.

Wij treffen Louis van Gaal op Schiphol. In een rolstoel. Hij steekt zijn hand uit, twijfelt, en maakt er vervolgens een vuist van. Wij boksen hem behoedzaam terug. “Van Gaal, menéér van Gaal voor jullie”, zegt Van Gaal. “Truus”, zegt hij vervolgens, met een achteloze maar toch liefdevolle knik naar de vrouw achter hem. “Mijn steun. Door dik en dun. Overal en altijd.” Van Gaal wrijft met een vertrokken gezicht over zijn rechterheup.

Frank: “Zeer aangenaam. En fijn dat u ons ondanks uw blessure te woord wilt staan!”

Jos: “En, wat vond u ervan, menéér van Gaal? Van onze handreiking?”

Menéér van Gaal: “Heb ik niet gelezen. Ik heb wel wat beters te doen. Wij hadden ook zo’n lu..., zo’n figuur bij de KNVB. Een zogeheten veiligheidsman. Ik vond het maar een betweter, met een slechte timing bovendien. Kwam altijd feilloos op het verkeerde moment met zijn opgeheven vingertje binnen.”

Frank: “Wat is daar nou verkeerd aan, hij moet toch ook z’n werk doen?”

Menéér van Gaal: “Tuurlijk! Maar overdrijven is ook een kunst. Nou ja, laat maar zitten. Kijk, wij begrijpen allemaal dat veiligheid belangrijk is. Wij willen allemaal weer heel naar huis. Wij zijn zuinig op onszelf, op elkaar. Toch gaat er soms wat mis. (Van Gaal wrijft weer met een vertrokken gezicht over zijn heup.) Dat proberen wij altijd te voorkomen. Maar daarmee houdt het niet op. Wij moeten ook resultaat behalen. Wij moeten winnen. Dat willen wij, maar dat wil onze tegenstander ook. Winnen is geen zekerheid, verliezen kan ook nog.”

Jos: “Hoe gaat dat in zijn werk menéér van Gaal, dat winnen?”

Menéér van Gaal: “Kijk, je maakt een plan. Een plan dat is gebaseerd op een gedegen voorbereiding. Wij bekijken alle spelers van de tegenstander. Stuk voor stuk. Die speler is

tweebenig. Die daar gaat diep. Hij daar blijft weer hangen. Die is snel. De ander is weer traag. Hij kan goed koppen. Dat soort dingen. Wij bestuderen ook hun spelsysteem. Ik noem een 1-4-3-3 en 1-5-3-2, of is dit al te technisch voor een veiligheidsmens? Ik vraag het maar, hoor.”

Jos: “Nee, nee, wij kunnen u héél goed volgen. Gaat u gerust verder.”

Menéer van Gaal: “Iedere speler krijgt van ons een taak. In de wedstrijd brengen wij ons plan in de praktijk. Hoe goed ons plan ook is, het kan tegenzitten. Ook daar moet je mee om kunnen gaan. Je moet de flexibiliteit hebben om steeds van plan te veranderen. En praten, praten, praten.

‘ Ik vind **risico** een **rotwoord**. Ik praat liever over kansen, mogelijkheden

Die jongens hebben allemaal persoonlijke aandacht nodig. De een meer dan de ander, trouwens.”

Frank: “U gaat heel planmatig te werk, zo te horen. Dat is zeer herkenbaar voor ons. Wij noemen dat in onze handreiking een RI&E. En die persoonlijke aandacht is ook heel goed, dat weten wij al heel lang in veiligheidsland.”

Menéer van Gaal: “Hoe noem je dat ding waar je het net over had?”

Frank: “Een risico-inventarisatie en -evaluatie. Je inventariseert je risico's, bedenkt beheersmaatregelen en voert deze vervolgens door. Precies wat u doet.”

Menéer van Gaal: “Ik vind risico een rotwoord. Ik praat liever over kansen, mogelijkheden. Je moet uitgedaagd worden, anders word je lui, zeg ik altijd. Slechte grasmat: een kans! Sterke tegenstander: een kans! Ik zie alleen maar kansen, geen risico's.”

Jos: “Een kansen-inventarisatie en -evaluatie, dus? Maar spelers nemen ook risico's, of niet soms? Met een sliding in je eigen strafschopgebied neem je toch een risico, of begrijp ik er nu niks van?”

Menéer van Gaal: "Dat ligt er maar helemaal aan. Kijk, als een speler aan de noodrem moet trekken, heeft hij toch iets verkeerd gedaan. Of hij twijfelt: zal ik het doen, of niet doen? En als je twijfelt dan zeg ik altijd: niet doen! Dat geldt voor alles: een huis of een auto kopen, een vakantiebestemming kiezen, ja, zelfs trouwen! Als je twijfelt moet je het niet doen. De 5e wet van Van Gaal. Dat adviseer ik jullie lezers ook. Bij twijfel: doe het niet!"

Frank: "Da's een hele mooie. Ik zie de veiligheidsposter al voor me. Wat zijn trouwens die andere vier wetten?"

Menéer van Gaal: "Wet 1, koppie gebruiken als het moet, maar koppie soms ook uitzetten. Als je een strafs chop neemt, dan moet je je koppie uitzetten. Maar er zijn vooral veel momenten dat je je koppie moet gebruiken. Dat leer je door het spelletje veel te spelen. Een professional kan die schakelaar goed bedienen: aan, uit, aan, uit."

Jos: "Preciés wat wij in de handreiking zeggen. Sommige dingen moet je gewoon doen, niet te veel bij nadenken, maar je moet altijd alert blijven en overzicht houden. Veiligheid is iets wat je samen doet. En als je het goed doet, dan bereik je samen veel, zonder al te veel narigheid. Mooi hè?!"

Frank: "Wet 2?"

Menéer van Gaal: "Een wedstrijd duurt 2 maal 45 minuten en nog wat. Dat biedt weer kansen. Je wint, verliest of speelt gelijk, dat weet je pas na het laatste fluitsignaal. In veiligheid zal het niet anders zijn, toch? Ik bedoel, als je werktijd erop zit, je hebt gewonnen en iedereen is nog heel, dan mag je juichen. Doen jullie dat ook?"

Jos: "Te weinig, vrees ik. Meer doen, zegt u? En wet 3?"

Menéer van Gaal: "Leer van wat er fout gaat maar vooral ook van wat er goed gaat. Als je met winst van het veld stapt en iedereen is nog heel, dan heb je wel iets goed gedaan. Maar wát dan? Vraag je dat ook af en leer ervan om nog beter te worden."

Frank: "U heeft stiekem toch onze handreiking gelezen, is het niet? Wet 4?"

Menéer van Gaal: "Zoek je grenzen op maar ga er niet overheen. Ga er in ieder geval niet metéén overheen. Soms moet je nog wat verder groeien om je grenzen te kunnen verleggen. Wees dus niet overmoedig, daar komt alleen maar narigheid van."

Jos: "Ik moet het u tóch vragen, uw fietsongeval en die gebroken heup...?"

Plotseling mengt Truus, die al die tijd stil achter de rolstoel stond, zich in het gesprek.

Truus: "Louis [zij mag wél Louis zeggen, red.] was weer eens overmoedig. Koppie gebruiken? Ho maar! Leert hij ervan? Welnee. Grenzen verleggen zit nou eenmaal in zijn DNA."

Menéer van Gaal: "Hou je d'r buiten Truus. Er is nog een 6e wet en die luidt..."

Truus: "We moeten gaan, Louis. De gate is allang open."

Menéer van Gaal: "Jongens, jullie horen het. Die laatste wet houden jullie tegoed."

Frank en Jos: "Dank menéer van Gaal! Goede reis! Dáááá!"

Wij kijken de Grote Oefenmeester na als hij in zijn rolstoel, resoluut geduwd door Truus, tussen de reizigers verdwijnt.

Frank: "Volgens mij verzon Van Gaal die wetten ter plekke."

Jos: "Wat maakt het uit. Hij is toch geen jurist? Hij is een echte mensenfluisteraar."

Frank: "Het is inderdaad net een mens, onze Louis."

Jos: "Menéer van Gaal bedoel je!" ■

Meer lezen

SER-handreiking Arbeidsveiligheid. Aanpak voor betere veiligheidsprestaties. Frank Guldenmund, Marcel Balm, Jos Bus, Yvonne Heerkens, Koen Langenhuisen, Piet Vessies. SER, november 2021.

Gratis te downloaden: www.ser.nl/nl/Publicaties/handreiking-arbeidsveiligheid

Frank Guldenmund is psycholoog en werkt bij de sectie veiligheidskunde en het Centrum voor Veiligheid in de Gezondheidszorg van de TU Delft.

Jos Bus is communicatie-expert, oprichter van en werkzaam bij Safety Safari.